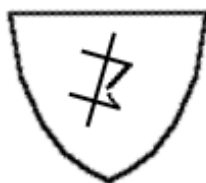

PRYSSE

Gutnisk släkt med namnet "Preussare", vilket möjligen uppkommit genom intensiv handel på Preussen eller upptagande av modersnamn (jämför *Dantzke*).

Familjen fanns i Visby senast med Johannes (tabell 1) omkring 1315 men troligen redan med (H)alward (tabell 1) trettio år tidigare och förmodligen ännu längre tillbaka. Medlem i rådet torde redan Johannes (tabell 1) ha varit, men säkert belagt är rådsmedlemsskap inte förrän med Johan (tabell 6).

Tabell 1

(H)ALWARD: Född omkring 1255. Borgare i Visby omkring 1285-1315. Son(?):

JOHANNES: Född i Visby omkring 1285. Borgare där omkring 1310-1345 och troligen rådman ca 1335-1345. Möjligen identisk med den Johannes Prusce som 1319 29/9 erhöll ett burskap i Lübeck (Civilitates 1319:108). Barn(?):

Martin: Tabell 2.

Henrik: Född i Visby(?) omkring 1320. 1362 21/3 överlät han en gård i Reval till borgaren där, Simon van Brakel^{1a}. 1378 handlade han på Stockholm².

Hans/Johannes: Tabell 9.

Tabell 2

MARTIN: Son till Johannes(?), tabell 1. Född i Visby omkring 1315. Borgare där då han 1353 betalade fastighetsavgift i Reval för en bod (PRS 4:VIII 511). Så också 1358, då samma bod anges belägen i S:t Olofs församling i denna stad (PRS 4:VIII 528:12). 1368 förde han salt, värt 55 mark, mellan Lübeck och Elbing (HPZ 608). Troligen rådman i Visby (jämför brodern Johannes) senast omkring 1365. Barn(?):

Johannes: Tabell 3.

Martin: Tabell 5.

Tabell 3

JOHANNES/HANS: Son till Martin(?), tabell 2. Född i Visby omkring 1345. Visbyborgare då han avled i pesten, jämte hustrun, 1377 22/8 och begravdes i Vårfrukyrkan⁶. oo *Yvette* N, vilken av namnet att döma haft franskt påbrå. Barn:

(?)**Hans:** Tabell 4.

(?)**Matheus:** Född omkring 1375.

Konne: Född i Visby omkring 1375. Hon avled 1452 16/12 och begravdes jämte föräldrarna⁶. oo Mikael *Munter*.

Tabell 4

HANS: Son till Johannes(?), tabell 3. Född i Visby omkring 1370. Skeppare och Visbyborgare 1428, då han och hans manskap rekommenderades i Reval⁷. Barn(?):

Hans: Född i Visby(?) omkring 1400. Utflyttad till Danzig där han var borgare 1454⁸. Möjligen identisk med skeppstimmermannen Hans Prysse som 1439 förlorat varor för 5 pund i kriget mellan de Preussisk-Livländska städerna och holländarna⁹.

Matts: Född i Visby omkring 1435. Visbyskeppare då han 1474 förde sitt 20 marks tulldeklararade skepp, med 100 fällar och en tunna handskar, till Danzig¹⁰.

Tabell 5

MARTIN: Son till Martin(?), tabell 2. Född i Visby omkring 1350. Borgare där ca 1375-1410 och säkerligen rådman ca 1400-1410. Son(?):

JOHAN/MANS: Född i Visby omkring 1375. Borgare i Visby då han 1414 varit sänd till Brügge i hans ärende (HR VI 142). Gotländsk rådman då han 1420 28/9 jämte Henrik van *Brinke* hade gods i Reval från den avlidne skepparen Henrik Otbrechts skepp (SD III 281). 1435 14/4 var han i Lübeck för att för sig och svågern Rotger *Middeldorp* uppbära kapitalet för en ränta efter svärfadern (UBL VII 631). oo Beata, dotter till Conrad van dem *Berghe*. Barn(?):

Johan: Tabell 6.

Everhard: Född i Visby omkring 1410.

Martin: Född i Visby omkring 1415.

Jacob: Född i Visby omkring 1415/1420. Han skrevs in vid universitetet i Rostock 1437 31/8¹⁴.

Claus: Född omkring 1425. Skeppare 1457, då hans skepp anlände till Reval (RevSchiff s 508).

Tabell 6

JOHAN: Son till Johan(?), tabell 5. Född i Visby omkring 1405. Gotländsk rådman i Visby 1449 8/8 då han varit några borgare från Rügenwald behjälplig (UBL VIII 634). Sannolikt borgmästare 1472 då han vittnade om ett under som skett i Visby med hjälp av den heliga Birgittas dotter, Katarina, vilken man försökte få helgonförklarad vid denna tid (Lundén s 89). oo(?) N, dotter till Claus *Decker*. Barn(?):

Jørgen: Tabell 8.

Vincent: Född i Visby omkring 1435. 1454 22/11 skrevs han in vid universitetet i Rostock¹⁷.

Martin: Född i Visby omkring 1440. 1482 erhöll han burskap i Kalmar¹⁸.

Pauel: Tabell 8.

Tabell 7

JÖRGEN: Son till Johan, tabell 6. Född i Visby omkring 1430. Skeppare 1452 28/5, då hans skepp anlände till Reval (RevSchiff s 417). Barn(?):

Hans: Född i Visby omkring 1460. Sven på Visborg slott då han erhöll 6 mark vita i svenlön 1485 18/6¹⁹, 1485 23/12²⁰, 1486 14/5²¹ och 1487 2/2²². 1485 6/11 sålde han ett litet bryggkar till slottet²³. 1493 15/8 hade han 13 läster tjära, värt 155 mark, på Hans *Hakevischs* skepp som anlände till Lübeck från Gotland (PzfB 1492-1496 III s 1171).

Tomas: Född i Visby omkring 1460/1465. Sven på Visborg slott då han erhöll 4 mark vita i svenlön 1485 18/6²⁴, 1485 23/12²⁵, 1486 14/5²⁶ och 1487 2/2²⁷.

Tabell 8

PAUEL: Son till Johan(?), tabell 6. Född i Visby omkring 1445. 1485 21/12 sålde han två tunnor strömming till Visborg slott för 5 mark (C 9 p 41v). 1486 12/6 sålde han en stör till herr Ivar Axelssons behov (C 9 p 74). 1487 28/3 sålde han ett band märling för 8 vita (C 9 p 58v). Sannolikt var han rådsmedlem från omkring 1490. Han avled 1518 i hög ålder och begravdes i Drottens kyrka, där han också var kyrkvärd (AGM II s 394). Son(?):

MOXTEU: Född i Visby omkring 1475. Han efterträdde fadern som kyrkvärd vid Drotten 1518 (AGM II s 394, 396). Sannolikt gällde det även platsen i rådet. Borgmästare 1528, då han och andra började ta ut sina "ransoner" ur Visbykyrkorna (AGM II s 394, 396). Som siste kyrkvärd vid Drotten blev han sedan skyldig att 1531, vid länsherrens räfst, redovisa vart kyrkornas klenoder tagit vägen efter reformationen. 1531 1/5 var han Visbygotlänningarnas borgmästare vid förhandlingar med länsherren, herr Henrik Rosencrantz, i S:t Hans kyrka (Lreg, DRA Hinric Rosencrantz arkiv 1531 1/5). Han avled möjligen i pesten 1533 (före 1535 då han var efterträd på borgmästarposten). Son(?):

PAUEL: Född i Visby omkring 1500. Borgare där ca 1525-1560. Son(?):

JÖRGEN: Född i Visby omkring 1530. 1578 26/4 ägde han Engmans i Gammelgarn, då han fritogs för landgäld i tre år³⁴. 1585 26/7 var han hamnfogde i Östergarn, då han jämte tre andra hamnfogdar av Visbyrådet anklagats för att idkat olaglig köpenskap och handel, "byen thil widere øddeleggellse", men frikändes då han var borgare^{34a}. Han avled 1588 13/2^{34b}. Barn(?):

Jørgen: Avled strax före 1624 9/3³⁵ och hade en hel uppsjö av fordringsägare. Hans son var Anders³⁵ och dennes ättling sannolikt David Prysse 1699-1700^{35a}.

Kierstín: Född i Visby omkring 1555. Hon avled 1623 13/8³⁶. oo Staffen Grenskog, *Kregenskock*.

Tabell 9

JOHAN/HANS: Son till Johannes(?), tabell 1. Född i Visby omkring 1325. Visbyköpman 1368, då han förde diverse, värt 125 ½ mark, mellan Visby och Lübeck^{36a}. Samma år förde han öl, värt 8 mark, mellan Lübeck och Skåne³⁷. 1370 förde han ospecificerat, värt 7 ½ mark, mellan Lübeck och Visby³⁸. 1372, 2:a kvartalet, betalade han med Jan *Lenhoved* avgift för 5 tunnor mjöd i Brügge (HKB I s 122 nr 7, 8). 1372 20/7 hanseatiskt sändebud till Novgorod då han förlängde stilleståndet mellan denna stad och hansan³⁹. Att han då ändå inte var rådman pekar mycket starkt mot att brodern, Martin, måste ha varit det. Samma år, 29/8 och 10/9, rörande ett statut han fört från Novgorod⁴⁰. 1382 förde han sitt skepp, värderat till 18 pund grote, till/från Reval⁴¹. 1381/1382 betalade han 25 skilling i tull för 25 läster "tarwe" som han förde in till Dordrecht (Niermeijer s 484 nr 14). 1384 handlade han på Stockholm⁴². Han avled i pesten 1385 och begravdes hos Visbyfranciskanerna⁴³. Barn(?):

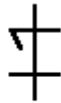
Johannes: Född i Visby omkring 1350. Visbyfranciskaner då han avled 1374⁴⁴.

Henrik: Född omkring 1355. Erhöll 1388 burskap i Hannover⁴⁵.

(h)afward: Född omkring 1360. "Rådsmakare" 1400, då han erhöll burskap i Hannover⁴⁶.

Bomärke för Johannes Prysse,
tabell 3, 1377.

Bomärke för Johannes Prysse,
tabell 6, 1440.

NOTER

1) Civilitates 1319:108. 1a) ZESR 43. 2) Koppe 1933 s 116. 3) PRS 4:VIII 511. 4) PRS 4:VIII 528:12. 5) HPZ 608. 6) GG I 83. 7) LECUB VII 714. 8) Bidrag III 34. 9) HUB VII s 445. 10) DanPfb III p 25v. 11) HR VI 142. 12) SD III 281. 13) UBL VII 631. 14) UnivRo I s 57. 15) UBL VIII 634. 16) Lundén s 89. 17) UnivRo I s 104. 18) KTB s 165. 19) C 9 p 19. 20) C 9 p 46. 21) C 9 p 58v. 22) C 9 p 95v. 23) C 9 p 36v. 24) C 9 p 19v. 25) C 9 p 46v. 26) C 9 p 59. 27) C 9 p 95v. 28) C 9 p 41v. 29) C 9 p 74. 30) C 9 p 58v. 31) AGM II s 394. 32) AGM II s 394, 396. 33) Lreg, DRA Hinric Rosencrantz arkiv 1531 1/5. 34) KanBB. 34a) ViLa papbr. 34b) GGW 78. 35) RRprot. 35a) Taxl. 36) GGW 92. 36a) HPZ 389. 37) HPZ 929, HPZ II SSK 112. 38) Pfb 1370 p 577v. 39) DS X 179. 40) HUB IV 424, 427. 41) RevPfb II 1148. 42) Koppe 1933 s 116. 43) B 99 p 68. 44) B 99 p 59. 45) HanBgB s 60. 46) HanBgB s 68.